

Historia partus nanae, versionis negotio a foetu vivo feliciter liberatae. In concessu artis obstetriciae amantium praelecta d. 18. Febr. 1797 / a F.B. Osiander.

Contributors

Osiander, Friedrich Benjamin, 1759-1822.

Publication/Creation

Gottingae : Typis Rosenbuschii, 1797.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/cbx7pz67>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.



Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>



41962 / P

Dr. J. M. de Haene
1900

(MX)

347909

HISTORIA
PARTVS NANAE,

VERSIONIS NEGOTIO
A FOETV VIVO

FELICITER LIBERATAE.

IN

CONSESSV ARTIS OBSTETRICIAE AMANTIVM

PRAELECTA

D. 18. FEBR. 1797

A

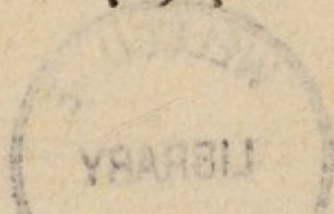
F. B. OSIANDER

MED. DR. SCIENT. MED. ET OBST. PROFESSORE ORD.
SOCIETATIS ART. OBST. AMANT. PRAESIDE &c.

GOTTINGAE

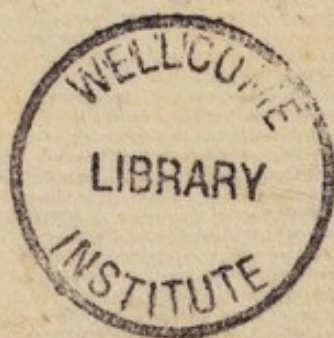
TYPIB ROSENBVSCHII

1797.



„Membra per angustam nescit producere partus,
Matre dolente, viam; flexos obliquior artus
Objicit, obvertit — liventia brachia pubi.
— Deus at nascentibus affidet ipse,
Divinoque juvat perituros numine foetus.”

HEEENSTREIT.



Nana innupta, annum agens septimum
et vigesimum, quadraginta ^{octo} ~~novem~~ polli-
ces Parisienses vix alta, sana, carnosa,
obesa, subfusca, exceptis ossibus femoris
curvis et pelvi nimium inclinata, caeterum re-
cte formata, anno aetatis decimo octavo
prima vice et ab eo tempore quovis mense
per quinque dies rite menstruata medio an-
ni praeteriti Junio in utero concepit. Post

conceptionem menstruus fluxus emanfit, primisque graviditatis mensibus faepius nausea oborta est.

Initio mensis Novembris prima vice motum foetus gravida fenfit, et lac ferofum e mammis identidem effluxit. Sub initium Decemb. a me rogavit, ut in Xenodochium obftetricium reciperetur.

Solita exploratione instituta praeter jam memoratas rationes in diarium Xenodochii insertae funt fequentes: "Mammæ rotundæ, magnæ, graves, obefæ, areae fufcæ, papillæ ejusdem coloris prominentes, globofæ. Venter valde expansus, ufque ad fcrubiculum cordis fere altus, umbilici foffam amifit. Genitalia externa prominentia, retror-

trorsum versa; Orificium uteri externum altum, rotundum, glabrum, non cicatricatum, clausum; Cervix uteri nondum consumpta; In fundo vaginae de foetu nil praesens sentiri, neque etiam ossis sacri promontorium, duobus digitis in vaginam immissis, stante gravida facile tangi potest."

Die sexta Februarii 1797 in Xenodochium obstetricium recepta mulier et tertia die ob inclinationem et coarctationem pelvis nimiam praesentibus scientiae obstetriciae auditoribus studiose explorata est.

Inclinatio superioris aperturae pelvis versus horizontem cliseometro a me invento tentata 70 gradus complevit. In situ pelvis naturali idem instrumentum circa 26 gradus indicat.

Pelvis cavum pelvimetro Steiniano exploratum in media apertura nullam angustiam prodidit; in superiori vero apertura, exploratione quatuor digitis instituta, conjugatae spatium tres pollices Lutetienfes vix transgrediens aestimatum est.

Circumferentia ventris gravidæ in umbilici regione 36 et $\frac{3}{4}$ pollices habuit.

Altitudo ventris ab ossium pubis crista ad scrobiculum cordis usque 18 pollicum fuit.

Supra pubis regionem tumor, ut videbatur, adiposus.

Die 10, 11 et 13 mensis Februarii gravida in balneo Xenodochii calido per dimidiam

diam horam sedit, postea in lecto cum euphoria sudavit.

Die 14 Feb. ad vespere horam sextam inter tussim subito liquor amnius e genitalibus emanare coepit, tantaque quantitate omnis defluxit, ut circa duodecim librae liquoris albidii, fero lactis similis, vasis exciperentur.

Post liquoris effluxum ambitus ventris in umbilici regione 34 pollices adhuc aequavit.

Orificium uteri externum digiti indicis apicem vix admisit; cervix angusta et orificium uteri internum, ab externo tres lineas fere remotum, ne digiti quidem apicem plane excepit.

Inferius uteri segmentum conicum extremitatis cujusdam juncturam, cubitum nempe vel genu, continere visum est.

Usque ad mediam noctem quieta in lecto jacuit, identidem modo a contractionibus uteri, quas ad partum dolores vocant, vellicata.

Circa horam mediae noctis primam diei 15 Febr. dolores incrementum parturientem vehementer excruciarunt.

Orificium uteri externum internumque 2 digitos latum cubiti praesentis tactum admisit. Cervix uteri evanuit.

Ho-

Horà matutinà tertià orificium uteri sufficienter dilatatum auxilium artificiale nūc fieri posse, hujusque terminum jam jam esse admonuit.

Quare nunc Auditores convocati sunt, omnisque ad partum difficilem necessarius instrumentorum et medicamentorum apparatus adornatus est.

Situ ad versionem necessario et comodo in mensa parato, et parturiente imposita circa horae quadrantem ante quintam horam matutinam adgressus sum operationem.

Immissa manu sinistra situm infantis studiose explorans brachii dextri cubitum pedemque dextrum intra orificium uteri praesentes, et juxta illas partes funiculum umbilicalem sensi; dorsum infantis in sinistro, caput alte in dextro latere, placentam denique dextrorsum retrorsumque.

Remoto brachio supra pedem, educta manus sinistra, licet ultra internum uteri orificium vix immissa esset, moeconio conspurcata fuit. Dextra manu illata pedes eduxi, dextrum primo, dein sinistrum. Corpus aequè ac caput cum labore quidem, neque vero nociva difficultate, neque aliis auxiliis, quam manibus, intra breve tempus in lucem sunt prolata.

Fœtus apparenter mortuus vitæ signa statim non dedit. Percisso et ligato umbilico in calidum balneum translatus pulsus in corde et vasis umbilicalibus arteriosis monstravit, et multo quidem labore, frictione nimirum capitis et pedum, inspiratione in os, manipulatione thoracis, spirituosus et volatilibus ad nares admissis, liquore anodyno ad oris labia adfricato, et cum aqua diluto in anum injecto tandem in vitam rediit, ita ut post horam, aqua fervida ex improvviso adpersa, clara voce dolorem exprimeret.

Uterus a foetu liberatus vix sese contraxit; neque vero relaxatus, atonicus, sed
du-

durus gemelli in illo reliqui speciem habuit.

Immissa autem manu nil nisi secundinas inveni, quas levi tractione sine omni haemorrhagia extraxi. Exoneratus uterus per plures minutas, campanae ad instar spastice expansus, durus et laevis permanfit et modice sanguinem fudit. Frictione tandem et injectionibus frigidis atque alumino-sis ad contractionem reductus in justos rediit fines.

Puellae quatuor fere hebdomades praemature natae pondus 5 et $\frac{1}{2}$ librae civiles, longitudo 17 pollices erant.

Dia-

Diametrus capitis minor 3" et 1"; major 4" et 2"; humerorum latitudo 4".

Secundinarum pondus erat 1 libra et 18 semunciae. Placentae latitudo secundum omnes diametros 7".

Longitudo totius funiculi umbilicalis 20"; Insertio illius plane marginalis.

Infans cum puerpera pumilione bene se habet.

Edocemur enarratà partus historià:

I. Nanae partum, licet pelvis foetus-que situs pessimus sit, via naturali artificio-

se

se quidem et laboriose, neque vero periculose, finiri posse.

2. Exploratio pelvis tota manu vel quatuor digitis instituta de vera cavitatis amplitudine certiores nos reddit, quam omnis alia mere instrumentorum ope instituta dimensio.

3. In omni casu, ubi angusta pelvis tristissimas artis operationes, sectionem nempe uterinam s. caesaream, vel symphyseos pubis, vel foetus dissectionem, vel capitis perforationem minatur, praematurus partus magis optandus est, quam pertimescendus; is vero, in quo servandi foetus multa spes est, initio nempe ultimi graviditatis mensis.

4. Situs foetus perversi causa hoc in casu nulla alia esse potuit, quam malus pelvis situs, liquoris amnii enormis quantitas, et hujus repentinus effluxus tussi vehementi excitatus.

5. Expansio uteri spastica ab expansione atonica duritie uteri et levi haemorrhagià distinguitur. Oritur illa a repentina exoneratione post enormem expansionem per liquoris amnii abundantiam vel gemellorum nimio ambitu; et minus anceps est, quam atonica.

6. De restituenda foetus apparenter mortui vita nunquam desperandum est. Miraculis quidem nostro tempore mortui in vitam



tam non amplius redeunt; labore autem indefesso et prudenti saepius.

Levis gravidæ pumilionis foetusque
 situs adumbratio ad illustrandam
 historiam adjecta est.





